

MOSĖDŽIO MIESTELIO BENDRASIS PLANAS

KONCEPCIJA

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS

**SKUODO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

BENDROJO PLANO RENGĖJAS

UAB "ARCHIMETRAS"

KAUNAS, 2013

Turinys

1. Įvadas.....	3
2. Bendrojo plano koncepciją įtakančios esamosios būklės analizės išvados.....	6
3. Bendrojo plano koncepcija.....	8
3.1. Koncepcijos rengimo alternatyvos.....	8
3.2. Urbanistinės struktūros sprendiniai.....	9
3.3. Funkcinio zonavimo prioritetai.....	9
3.4. Aplinkosauginių, paminklosauginių, vizualių ir kitų teritorijos naudojimo apribojimų pasiūlymai.....	10
3.5. Susisiekimo infrastruktūra.....	11
3.6. Socialinė infrastruktūra.....	11
3.7. Inžinerinė ir energetinė infrastruktūra.....	11
3.8. Vandens tiekimas ir nuotekos.....	11
4. Išvados.....	13
5. Grafinė dalis.....	14

1. ĮVADAS

Mosėdžio miestelio bendrasis planas (toliau – Mosėdžio BP) rengimas 2012 m. rugsėjo 10 d. paslaugų pirkimo sutartimi Nr. (4.1.8)-R5-603. Planavimo organizatorius – Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktorius, plano rengėjas – UAB „Archimetras“, veikiantis jungtinės veiklos sutarties pagrindu su UAB „EIP Kaunas“, Savanorių pr. 343, Kaunas.

Mosėdžio BP darbų programa yra patvirtinta 2012 m. vasario 27 d. Skuodo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-112.

Mosėdžio BP rengiamas kaip privalomasis dokumentas Mosėdžio miestelio teritorijai plėtoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2009 m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T9-217 patvirtintu Skuodo rajono savivaldybės teritorijos bendruoju planu, Skuodo rajono savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. T9-162 „Dėl Skuodo rajono Mosėdžio miestelio bendrojo plano rengimo“ bei Mosėdžio BP tikslais ir uždaviniais.

Mosėdžio BP parengimo projektas finansuojamas pagal projektą „Skuodo rajono teritorijų bendrųjų ir specialiųjų planų parengimas“ Nr. VP1-4.2-VRM-04-R-32-002.

Mosėdžio BP tikslai ir uždaviniai:

- Suformuoti miesto teritorijos vystymo koncepciją, nustatyti teritorijos tvarkymo, naudojimo ir apsaugos prioritetus bei atlikti miesto teritorijos funkcinių zonavimą;
- Tobulinti susiklosčiusią miestelio urbanistinę struktūrą bei tūrinę erdvinę kompoziciją;
- Numatyti teritorijų gyvenimo ir aplinkos kokybę gerinančias priemones, formuoti bendro naudojimo želdynų sistemą;
- Plėtoti inžinerinę, susisiekimo ir kitą visuomenės poreikiams tenkinti reikalingą infrastruktūrą;
- Nustatyti miestelio teritorijas, kuriomis privaloma rengti ar keisti detaliuosius planus, nustatyti šių teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos prioritetus ir veiklos juose apribojimus;
- Numatyti priemones, užtikrinančias racionalų gamtos išteklių naudojimą, kraštovaizdžio tvarkymą, ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo objektų išsaugojimą;
- Rezervuoti teritorijas komunikacinių koridorių ir kitų visuomenės poreikiams reikalingų objektų statybai;
- Numatyti aukštybinių pastatų išdėstymo teritorijas ir aukščio reglamentus;
- Nustatyti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir/ar pobūdį;
- Įteisinti miestelio teritorijos tvarkymo reglamentus;

- Nustatyti perspektyvines miestelio teritorijos administracines ribas.

Planavimo sąlygos pateiktos Mosėdžio BP rengimui:

- Skuodo rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyrius 2012-01-30, Planavimo sąlygos Nr. SR7-69;
- Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Skuodo žemėtvarkos skyrius, 2012-01-27, Planavimo sąlygos Nr. 15PLS-4;
- LR Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, 2012-02-09, Planavimo sąlygos Nr. (4)-LV4-504;
- Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2012-01-26 Dėl pasiūlymų Mosėdžio miestelio bendrojo plano planavimo sąlygoms Nr. (4)-1.7-249 562;
- Salantų regioninio parko direkcija, 2012-02-02, Planavimo sąlygos Nr. 128-22;
- KPD Klaipėdos teritorinis padalinys, 2012-02-02, Planavimo sąlygos Nr. 11;
- Klaipėdos Visuomenės sveikatos centras Kretingos skyrius, 2012-02-09, Planavimo sąlygos Nr. KE2-11;
- AB „LESTO“, 2012-02-02, Planavimo sąlygos Nr. TS-43550-12-0061;
- AB „TEO LT“, 2012-02-09, Planavimo sąlygos Nr. 128-47;
- UAB "Skuodo vandenys", 2012-02-07, Techninės sąlygos Nr. 96;
- VĮ "Klaipėdos regiono keliai", 2012-02-06, Dėl sąlygų bendrajam planui rengti Nr.V2-167;
- Lietuvos respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, 2012-01-30, raštu Nr. (28.37) 1B-374 *Dėl bendrojo planavimo sąlygų*, sąlygų bendrojo plano rengimui nepateikė;
- Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Skuodo priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos Valstybinės priešgaisrinės priežiūros poskyris, 2012-02-01, Dėl planavimo sąlygų Skuodo rajono Mosėdžio miestelyje nr. 1-20-25(8.6).

Bendrojo plano koncepcija

Mosėdžio BP rengiamas kaip privalomasis dokumentas miestelio teritorijai plėtoti. BP koncepcijos rengimo stadijoje nustatoma teritorijos vystymo apibendrinta erdvinė koncepcija, funkciniai prioritetai ir teritorijos tvarkymo reglamentavimo ypatumai. Miestelio teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymo principai parenkant plėtos kryptis, zonų vystymo tipus, teritorijų naudojimo funkcinis prioritetus (funkcinis zonavimas) ir tolesnio vystymo perspektyvas.

Išeities duomenys - esamos būklės analizės duomenys.

Mosėdžio miestelio teritorijos vystymo kryptys, erdvinės raidos koncepcija rengiama 20 metų laikotarpiui (konkretūs sprendiniai bus rengiami 10 metų laikotarpiui).

Pagal Mosėdžio BP darbų programą, kuri buvo patvirtinta 2012 m. vasario 27 d. Skuodo

rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-112, koncepcijos rengimo stadijos metu parengiami:

- galimų alternatyvių teritorijų vystymosi variantų paieškos ir jų palyginamoji analizė;
- teritorijos planinės ir erdvinės struktūros vystymosi principai:
 - parenkant teritorijos plėtros kryptis, zonų vystymo tipus, morfostruktūros elementų formavimo modelius;
 - nustatant teritorijos naudojimo funkcinius prioritetus (funkcinis zonavimas);
 - nustatant miestelio įtakos zonas;
 - aplinkosauginių, paminklosauginių, vizualinių ir kitų teritorijos naudojimo apribojimų pasiūlymai;
- parengiamas strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas, kuris pristatomas visuomenei ir aptariamas su atsakingomis institucijomis.

Teritorijų vystymo erdvinės raidos koncepcija rengiama 20 metų laikotarpiui ir aprobuojama Savivaldybės taryboje.

1. pav. Mosėdžio miestelio ribos - teritorija, kuriai rengiamas bendrasis planas

2. BENDROJO PLANO KONCEPCIJĄ ĮTAKOJANČIOS ESAMOSIOS BŪKLĖS ANALIZĖS IŠVADOS

Mosėdžio miestelis – seniūnijos administracijos centras. Mosėdžio miestelio plotas užima 343,47 ha, gyventojų tankis yra 59 gyv./km². Iš jų ~40 proc. užima žemės ūkio naudmenos. Miestelio urbanizuotos teritorijos užima ~42 proc.. Mosėdžio miestelio administracinės ribos nustatytos pagal Bartuvos upę bei teritorijoje esančius kelius, tačiau administracinių ribų apimama teritorija yra didesnė nei realiai urbanizuotos teritorijos, kurios prie administracinės ribos prieina tik keliose vietose (pietinėje ir rytinėje dalyse), kitose vietose užstatytos teritorijos nesiekia administracinės miestelio ribos.

Miestelis yra išsidėstęs lygaus reljefo teritorijoje, tik Bartuvos slėnis formuoja žemesnio reljefo teritoriją, kuri suteikia geresnes apžvalgos galimybes Mosėdžio centre. Miestelio morfologiją formuoja gamtinis kraštovaizdis ir urbanizuotos teritorijos. Centrinėje dalyje dominuoja gamtinės teritorijos - Bartuvos slėnyje esantis tvenkinys bei Bartuvos slėnyje įsikūręs Mosėdžio akmenų muziejus. Šią Bartuvos upės suformuotą gamtinę struktūrą miestelio ribose trijose vietose kerta tiltai (du iš jų užtvankos, formuojančios tvenkinius). Tiltai per Bartuvą miestelio urbanistinės struktūros atžvilgiu išsidėstę labai patogiai - Mosėdžio II-ojo tvenkinio užtvanka yra centrinėje miestelio dalyje, o likusieji du tiltai sutampa su urbanizuotos teritorijos pakraščiais ir nuo centrinės dalies nutolę beveik vienodais atstumais. Abipus šių gamtinių teritorijų išsidėstę miestelio urbanizuotos teritorijos.

Centrinę miestelio dalies erdvę formuoja Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia, Kęstučio g. skveras, kultūros namų pastatas ir Mosėdžio II tvenkinys. Bendroje užstatymo struktūroje savo dydžiu išsiskiria Mosėdžio gimnazijos pastatas. Likusioje urbanizuotoje Mosėdžio teritorijoje dominuoja sodybinio užstatymo tipo gyvenamosios teritorijos išsidėstę abipus Bartuvos slėnio ir jame susiformavusių tvenkinių, šiek tiek daugiau nutolę į šiaurinę pusę. Pietrytinėje miestelio dalyje šalia Mosėdžio I-ojo tvenkinio yra pramoninė teritorija kurioje įsikūrę keletas gamybinių įmonių.

Gyvenamosios teritorijos, sudarančios didžiąją urbanizuotos teritorijos dalį Mosėdyje užima apie trečdalį miestelio administracinių ribų užimamo ploto, kadangi į miestelio ribas patenka daug neurbanizuotų žemės ūkio teritorijų, kurios bendrai sudaro apie 40 proc. viso teritorijos ploto.

1987 m. Mosėdžio gyvenvietės generalinio plano sprendiniuose teritorija buvo planuojama 1 900 gyventojų, o pagal esamosios būklės analizės duomenis dabartinis gyventojų skaičius yra apie 1 200 ir mažėjo visą nepriklausomybės laikotarpį (sumažėjo ~200 gyventojų). Suplanuotos teritorijos atžvilgiu Mosėdžio miestelis užima mažesnę teritoriją nei buvo numatoma generalinio plano sprendiniais.

2002 m. Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais Mosėdis patenka į antro lygmens urbanistinės integracijos ašį tarp dviejų savivaldybių centrų - Skuodo ir Salantų. Lietuvos Respublikos bendrojo plano nustatytoje struktūroje miestelis patenka į Šiaurės vakarų Lietuvos

regioną, kuris yra priskiriamas palaikomojo tipo arealams, patenka į didelio potencialo rekreacinį arealą, kuriame dominuoja pažintinė rekreacija

2008 m. Skuodo rajono bendrajame plane, Mosėdis yra priskirtas siūlomam plėtoti ketvirto lygio kaimo plėtros centrui bei sudaro svarbią rajono gyvenviečių sistemos dalį, jo gerą funkcionavimą užtikrina geros susisiekimo galimybės. Skuodo raj. BP sprendiniuose taip pat numatoma plėtoti Mosėdžio pramonės zoną, derinant su Salantų regioninio parko direkcija.

Beveik visas Mosėdžio miestelis patenka į 1992 m. įsteigto Salantų regioninio parko šiaurinę dalį. Urbanizuota miestelio teritorija pilnai patenka į Salantų regioninį parką, tik šiaurinė miestelio dalis, kurioje nėra užstatymo, nepatenka į šią saugomą teritoriją.

Pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą, valstybiniuose regioniniuose parkuose išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos, rekreacinio bei ūkinio prioriteto ir kitos paskirties zonos. Valstybinių parkų tvarkymo planuose (planavimo schemose) išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose reguliuojamas teritorijos naudojimas ir apsauga. Salantų regioniniam planui tvarkymo planas buvo parengtas 2010 m. Šio parko planu taip pat yra nustatomi reglamentai ir Mosėdžio miesteliui.

3. BENDROJO PLANO KONCEPCIJA

3.1. Konceptijos rengimo alternatyvos

Kadangi Mosėdžio miestelio teritorija yra išsidėsčiusi Salantų regioninio parko teritorijoje, jo plėtra yra reglamentuojama šio parko tvarkymo planu, kuris buvo patvirtintas 2010 m. Rengiamo bendrojo plano sprendiniai turi remtis Salantų regioninio parko tvarkymo plano sprendiniais ir tai apriboja galimų alternatyvų paieškas. Salantų regioninio parko tvarkymo planu nustatytos galimos urbanizuotos teritorijos ir jų ribos Mosėdžio miesteliui, taip pat pagrindiniai žemės naudojimo būdai. Mosėdžio bendrojo plano koncepcija rengiama detalizuojant ir tikslinant šiuos sprendinius.

Senajo generalinio plano alternatyva koncepcijos rengimo metu dalinai atmesta, kadangi neatitinka dabartinės esamos situacijos bei tendencijų. 1987 m. Mosėdžio gyvenvietės generalinio plano sprendiniuose teritorija buvo planuojama 1 900 gyventojų, o pagal esamosios būklės analizės duomenis dabartinis gyventojų skaičius yra apie 1 200 ir mažėjo visą nepriklausomybės laikotarpį. Senajo generalinio plano alternatyva remiamasi išlaikant miestelio urbanistinės struktūros formavimą, tačiau numatoma mažesnė urbanistinė plėtra, taip atsižvelgiant į esamą demografinę situaciją ir Salantų regioninio parko tvarkymo plano sprendinius.

Esamos situacijos išlaikymo alternatyva nepriimtina, kadangi būtų apribojama galimybė keisti esamą sklypų žemės naudojimo paskirtį ir būdą. Tokiu būdu miestelis negalėtų vystytis bei tenkinti socialinių ir ekonominių gyventojų poreikių.

Mosėdžio miestelio raidai pasirinkta nuosaikios plėtros koncepcijos alternatyva. Pagal šią alternatyvą miestelyje bus sudaroma galimybė efektyviau išnaudoti esamą urbanistinę struktūrą, ją tankinti, pritaikyti konkrečioms poreikiams bei užtikrinti inžinerinės infrastruktūros gerinimą.

Atsižvelgiant į Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius, Mosėdį numatoma plėtoti siekiant kurortinės teritorijos statuso, tuo tikslu kuriant specialią kurortinio (sanatorinio) gydymo, turizmo ir poilsio infrastruktūrą, tvarkant rekreacinę aplinką.

3.2. Urbanistinės struktūros sprendiniai

Mosėdžio miestelis išsidėstęs abipus Bartuvos upės ir Mosėdžio I ir II-ojo tvenkinių. Bartuvos upė ir ją užtvenkus susiformavę tvenkiniai sudaro Mosėdžio miestelio gamtinio karkaso stuburą aiškiai išsiskiriantį miestelio struktūroje, bei dalinantį miestelį į dvi dalis. Miestelio teritorijoje esančiame Bartuvos slėnyje yra įsikūręs akmenų muziejus. Į miestelį ateinantys keliai jo ribose tampantys pagrindinėmis gatvėmis formuoja urbanistinės struktūros pagrindines kompozicines ašis. Tai Skuodo (raj. kelias 3710), Šačių (raj. kelias 3732), Salantų (raj. kelias 3710) bei Pievų (raj. kelias 3704) gatvės. Urbanistinės struktūros formavimui taip pat svarbios Ežero (su Liepų gatve) ir Muziejaus gatvės, kadangi jų ašyse yra pervažiavimai per Bartuvos upę ir tarp tvenkinių.

Ryškiausias miestelio akcentas dėl savo aukščio, tūrio ir kompozicinės svarbos yra miestelio centre stovinti Šv. Mykolo archangelo bažnyčia. Bendroje užstatymo struktūroje savo dydžiu išsiskiria Mosėdžio gimnazijos ir kultūros namų pastatas. Didžiąją urbanizuotos teritorijos dalį užima ir foninį užstatymą formuoja sodybinio užstatymo gyvenamieji pastatai.

Konceptijos sprendiniais numatoma išlaikyti susiformavusią Mosėdžio miestelio urbanistinę struktūrą ir jos savitumą, kurią papildys pietinėje miestelio dalyje numatoma mišrios paskirties teritorijų plėtros teritorija.

Miestelio teritorijoje išlaikomas susiformavęs užstatymo aukštingumą, tuo pačiu išlaikant esanti bažnyčios architektūrinė dominantė, smulkaus mastelio centrinės dalies užstatymas bei atskiroms teritorijoms būdingi morfotipai. Atsižvelgiant į vietomis nepilnai susiformavusį urbanistinį miestelio audinį, tose vietose siūloma formuoti užstatytas teritorijas taip dalinai tankinant miestelio užstatytas teritorijas.

Siūlomas Mosėdžio miestelio administracinės ribos keitimas. Šiuo metu esanti miestelio riba eina per suformuotus žemės sklypus, statinius, juos dalindama į kelias dalis, kurių viena patenka į miestelio teritoriją, kita už jos. Esant tokiai situacijai susiduriama su problemomis disponuojant nekilnojamuoju turtu ir jo dokumentacijos tvarkymu. Siūloma keisti miestelio ribą taip, kad ji būtų artimesnė miestelio urbanistinei struktūrai ir atitiktų administracinėms riboms taikomus reikalavimus.

3.3. Funkcinio zonavimo prioritetai

Mosėdžio miestelio administracinėse ribose daugiausia yra kitos ir žemės ūkio paskirties žemės, sąlyginai didelę teritorijos dalį užima vandens ūkio paskirties žemė, kurią sudaro Mosėdžio I-asis ir II-asis tvenkiniai.

Kitos paskirties žemėje Mosėdžio miestelyje dominuoja gyvenamosios mažaaukščių gyvenamųjų namų statybos pobūdžio teritorijos, centrinėje miestelio dalyje visuomeninės, o pietrytinėje miestelio dalyje - pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Konceptijos sprendiniais numatoma palikti istoriškai susiformavusias žemėnaudos paskirtis, tačiau centrinėje dalyje papildomai numatyti mišrios paskirties teritorijų, kuriose būtų galima keisti žemės naudojimo būdą ir pobūdį į miestų centrams būdingų funkcijų naudmenas papildomai nekeičiant bendrojo plano sprendinių. Šiose teritorijose būtų galima planuoti gyvenamąsias, visuomeninės

paskirties, komercines ir techninės infrastruktūros teritorijas, tačiau ribojamos galimybės gamybos, pramonės zonų plėtrai. Gamybos, pramonės ir sandėliavimo teritorijos turėtų būti atskirtos nuo gyvenamųjų teritorijų, kad būtų išlaikoma gera gyvenimo kokybė, o verslui nereiktų papildomų investicijų siekiant apsaugoti greta esančius gyventojus dėl galimų gyvenimo sąlygų pabloginimo. Šioms teritorijoms išlaikoma pietrytinėje miestelio dalyje esanti pramoninė zona, kuri taip pat yra palankioje vietoje nuo miestelio, vyraujančių vakarų vėjų atžvilgiu.

Centrinėje miestelio dalyje svarbią vietą užima visuomeninės ir koncentracinės paskirties teritorijos. Pagal užimamą plotą tarp šių teritorijų dominuoja akmenų muziejus, pagal architektūrinę išraišką ir matomumą miestelio siluete - miestelio centre stovinti Šv. Mykolo archangelo bažnyčia. Tvenkinius supa rekreacinės paskirties teritorijos, kurios naudojamos miestelio ir jo lankytojų poilsiui. Šalia Muziejaus gatvės, su akmenų muziejaus šiaurvakarinio kampu esančiose teritorijose numatoma bendro naudojimo teritorija, kuri gali būti skiriama miestelio viešajai erdvei joje įrengiant parką su laisvalaikio sporto įranga miestelio gyventojams. Tarp Akmenų muziejaus ir Pievų gatvės yra įsiterpęs buvusios pieninės sklypas, jame numatoma mišrios centro paskirties žemės naudojimas, taip paliekant galimybę šią teritoriją naudoti miesteliui labiausiai priimtiniu būdu, kai išaiškės tinkamiausias šios teritorijos panaudojimo būdas.

Šiaurinėje miestelio dalyje yra kapinių teritorija, plotas šiuo metu yra pakankamas, jų plėtra nenumatoma. Tarp rytinės kapinių dalies ir esamų gyvenamųjų teritorijų numatoma apsauginių želdinių teritorija, kad būtų išlaikytas šio toks atstumas tarp šių visiškai skirtingos paskirties teritorijų.

Urbanizuotas miestelio teritorijas supa neurbanizuojamos žemės ūkio teritorijos, kuriose, vadovaujantis Salantų regioninio parko tvarkymo planu turi būti išlaikoma esama žemėnauda - žemės ūkio paskirties teritorijos. Visiškai nauja plėtra numatoma tik pietinėje miestelio dalyje, kurią iš šiaurinės pusės riboja Ežero g., o iš rytinės - šalia Salantų g. esantis užstatymas. Šioje teritorijoje numatoma mišrios paskirties teritorija, kuri užims ~8 ha plotą.

Plėtra numatoma mažesnė, nei kad buvo numatyta 1987 m. generalinio plano sprendiniuose. Jame buvo numatyta plėtra šiaurvakarinėje ir pietinėje dalyse, tačiau dabar tokia plėtra prieštarautų Salantų regioninio parko sprendiniams, taip pat nėra tokios didelės plėtos poreikio.

3.4. Aplinkosauginių, paminklosauginių, vizualių ir kitų teritorijos naudojimo apribojimų pasiūlymai

Didžioji dalis Mosėdžio miestelio teritorijos patenka į Salantų regioninio parko teritoriją, kurioje yra nustatyti teritorijos tvarkymo ir saugojimo režimai. Bendruoju planu nenumatoma papildomų gamtos apsaugos priemonių.

Miestelio teritorijoje esančiose kultūros paveldo objektų teritorijose galioja šioms teritorijoms taikomi naudojimo ir apsaugos reglamentai. Šioms teritorijoms bendruoju planu nėra nustatomi papildomi apsaugos reglamentai. Bendruoju siūloma tikslinti šių teritorijų ribas bei nustatyti parengus paveldotvarkinius planus nustatyti joms taikomus reglamentus.

Salantų regioninio parko tvarkymo planu akmenų muziejus priskiriamas konservacinei teritorijai, bendruoju planu šiai teritorijai nėra numatomi papildomi naudojimo reglamentai. Atsižvelgiant į Akmenų muziejaus teritorijos dydį, jos svarbą ir specifiką, veikla šioje teritorijoje

turi būti reglamentuojama atskiru, šios teritorijos planu.

Bendrojo plano sprendiniuose bus nustatomi užstatymo tankio ir aukštingumo reglamentai, kurie bus parengti pagal susiformavusį miestelio vietovaizdį, tokiu būdu bus reglamentuojama vizualūs ir kiti teritorijos naudojimo apribojimai.

3.5. Susisiekimo infrastruktūra

Mosėdžio miestelis yra pietvakarinėje Skuodo rajono dalyje, šalia krašto kelio Nr.-169 jungiančio Skuodą ir Plungę, pusiaukelėje tarp Skuodo ir Salantų. Miestelio transportiniai ryšiai realizuojami išskirtinai automobilių keliais.

Susisiekimo infrastruktūros kiekis pakankamai gerai išplėtotas. Atskiras miestelio dalis per Bartuvos upę ir tvenknius jungiančių tiltų skaičius pakankamas, susisiekimo galimybės geros. Bendrojo planu prioritetas teikiamas esamos infrastruktūros priežiūrai ir gerinimui, žvyrkelių asfaltavimui, pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimui. Bendrajame plane dviračių takai numatomi vadovaujantis Salantų regioninio parko planu, taip pat akcentuojama šių, miestelio susisiekimą su gretimomis teritorijomis nemotorinėmis transporto priemonėmis realizuojančioms jungtims - Šačių, Liepų, Skuodo, Pievų ir Salantų gatvėms, jose numatant įrengti dviračių takus.

3.6. Socialinė infrastruktūra

Socialinės infrastruktūros plėtra bendrojo plano sprendiniais atskirai nenumatoma, kadangi visuomeninės paskirties teritorijų pakanka, socialinis būstas gali būti įrengiamas pagal poreikį esamose ir/ar numatomose gyvenamosiose teritorijose. Bendrojo planu taip pat numatoma didelei daliai centro teritorijų numatyti mišrios paskirties teritorijas, kuriose pagal žemės naudojimo paskirtis galės būti kuriama ir visuomeninė socialinė infrastruktūra.

3.7. Inžinerinė ir energetinė infrastruktūra

Centralizuotai šiluma Mosėdžio miestelyje netiekama, o kadangi nėra daugiabutės gyvenamųjų namų statybos kvartalų, nėra ir centralizuotos šilumos tiekimo poreikio, kadangi didžiąją miestelio teritorijos dalį užimančiuose sodybinio tipo gyvenamuosiuose namuose naudojamas vietinis šildymas.

Mosėdžio miestelyje atsinaujinančių energijos išteklių vartojimui galima priskirti tik buitinių vartotojų naudojamą biokurą asmeninėms reikmėms.

3.8. Vandens tiekimas ir nuotekos

Gyventojai sunaudoja apie 85% vandens realizacijos kiekio, promonė ir žemės ūkis - apie 4%. Likusį kiekį sunaudoja kiti juridiniai asmenys.

Mosėdžio miestelyje eksploatuojamos dvi vandenvietės (Pievų gatvėje naudojamas 1 gręžinys, Šačių gatvėje naudojami 3 gręžiniai), esamų tinklų ilgis apie 10 km. Vamzdynų būklė

bloga, labai dažnos avarijos, ypač nuo Pievų g. vandenvietės.

Šiuo metu Mosėdžio miestelyje vykdomas projektas „Geriamojo vandens ir nuotekų tinklų rekonstrukcija ir plėtra“. Numatoma nutiesti ar rekonstruoti apie 7,5 km vandentiekio tinklų. Įgyvendinus projektą numatoma naudoti tik vieną vandenvietę, tam numatoma išgręžti dar vieną gręžinį. Pievų g. gręžinį ateityje numatoma užkonservuoti. Slėgio palaikymui naudojami dažnio keitikliai, kurių bendras pajėgumas 33 kw. Šačių gatvės vandenvietėje yra nauji keitikliai, Pievų g. 11 kw keitiklį reikia keisti. Vandenvietės pilnai aprūpina geriamuoju vandeniu visus vartotojus.

Šiuo metu baigiami statyti Mosėdžio miestelio vandens gerinimo įrenginiai su fluoridų šalinimu, taip pat baigiamas rengti vandenvietės Šačių gatvėje, sanitarinių apsaugos zonų nustatymo projektas, ruošama požeminio vandens monitoringo programa.

Atnaujinti susidėvėjusią infrastruktūrą, išplėsti tinklus jų neturintiems gyventojams taip užtikrinant tinkamas higienos sąlygas gyvenimui.

Nuotekos susidaro iš gyventojų, komercinių, visuomeninių ir pramonės įmonių. Nuotekas papildo gruntinio vandens infiltracija ir lietaus vandens nuotekos. Gyventojai, neprijungę prie centralizuotos nuotekų sistemos, nuotekas išleidžia į vietinius valymo įrenginius ir išsėmimo duobes, kurių nepakankamas sandarumas dažniausiai yra grunto ir gruntinių vandenų teršimo priežastis. Jos išvalomos vandenvėlyose ir tada išleidžiamos į vandens telkinius.

2004 m. Mosėdyje pastatyti biologiniai nuotekų valymo įrenginiai, juos eksploatuoja UAB „Skuodo vandenys“. Išvalytos nuotekos išleidžiamos į Bartuvos upę už išleistuvą Biol. NVĮ, 72 km nuo žiočių. Mosėdžio miestelio BVĮ išvalymo efektyvumas pagal BDS7 – 93,8 %,

Gyventojų pajungimas prie centralizuotų miesto nuotekų tinklų sumažintų galimą taršą į gruntą ir gruntinius vandenis. Taip pat, reikėtų atsižvelgti į esamų kvartalinių ir magistralinių tinklų susidėvėjimą. Siūloma jų renovacija, nes tinklo atkarpose pasenę keraminiai arba ketiniai vamzdžiai didina nuotekų tinklų užsikimšimo tikimybę.

Paviršinių lietaus nuotekų tinklai Mosėdyje neįrengti.

Pagal Skuodo rajono savivaldybės Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį 2009-2014 metų planą Mosėdžio miestelyje numatyta: centralizuotos nuotekų surinkimo, nuleidimo ir valymo sistemos plėtojimas; visų esamų vandentiekio tinklų rekonstrukcija; naujų vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra.

Vandens poreikis gaisrų gesinimui pakankamas. Yra du 56 ha ir 7 ha ploto tvenkiniai, tačiau nėra normalaus privažiavimo prie jų, todėl bendrojo plano sprendiniuose esant galimybei reiktų numatyti privažiavimo vietas prie tvenkinių. Nutiesus naujus vandentiekio tinklus kiekvienoje gatvėje planuojama įrengti priešgaisrinius hidrantus.

4. IŠVADOS

Mosėdis yra bene žinomiausias Skuodo rajono miestelis su dideliu turistinės traukos potencialu. Be vietinių gyvenimo ir verslo sąlygų skatinimo reikia daugiau išnaudoti ir miestelio turimą turistinės traukos ir rekreacinį potencialą dėl jame esančio Akmenų muziejaus ir ypatingos, į Salantų regioninį parką įtrauktos, gamtinės aplinkos.

Lokaliai, Mosėdžio miestelio įtakos zona gretimoms kaimiškomis teritorijoms pasireiškia kaip seniūnijos centro, kuriame yra socialinės paslaugos ir komercinės paslaugos, darbo vietos.

Urbanistiškai miestelis yra susiformavęs, šia bendrojo plano koncepcija numatoma plėtra yra saikinga, akcentuojamas esamos infrastruktūros ir urbanistinio audinio gerinimas.

Pagrindiniai Mosėdžio miestelio koncepcijos sprendiniai:

1. Centrinėje miestelio dalyje numatomos mišrios centro paskirties teritorijos;
2. Urbanistinė plėtra vykdoma tankinant ir konvertuojant esamas urbanizuotas teritorijas;
3. Nauja urbanistinė plėtra numatoma plečiant miestelį į pietinę pusę, tam numatant ~8 ha teritoriją;
4. Numatoma dviračių takų plėtra sujungiant miestelį esamomis gatvėmis ir keliais su gretimomis teritorijomis;
5. Vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo inžinerinės infrastruktūros rekonstravimas ir plėtojimas padarant ją tinkamos kokybės ir prieinamą visiems miestelio gyventojams;
6. Atsižvelgiant į Klaipėdos apskrities bendrojo plano sprendinius, Mosėdį numatoma plėtoti siekiant kurortinės teritorijos statuso, tuo tikslu kuriant specialią kurortinio (sanatorinio) gydymo, turizmo ir poilsio infrastruktūrą, tvarkant rekreacinę aplinką.

5. GRAFINĖ DALIS